

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Советэй, Министруудэй Советэй орган

БОЛЗОРЬОО УРИД

Улаан-Удын аймагай түрүүшүүдэй малшад жэлэй түрүүшын үдэр-хүндэй мал ажалай түрүүшүүдэ абаха та-мжалтатай хүдэлжэ. Ленинэй нэрэмжэтэ, «Ирд» колхозууд гүрэн-дэ мяха худалдаха нэгдэхэ кварталайнгаа түсэб дүүргээ.

Тингэжэ ленинэйхид 1200 гаран, авангардынхид 650 центнер мяха тушаабал. Тэрэшлэн «Маяк», «Советская Россия», «Мартын 8» болон бусад колхозууд гүрэн-дэ мяха худалдаха нэгдэхэ кварталайнгаа түсэб дүүргээ. А. НАГАСЛАЕВ.

ЛЕНИНЭЙ ШАНДА ХҮРТЭХЫН ТҮЛӨӨ

ТҮСЭБӨӨ ШЭНЭЛБЭ

Улаан-Удын аймагай Улаан Орongo колхозой ахалагша хоншон Жимбэ Санжневич Бимбай отарад хургад «адхаржал» байна. Энэ отарынхид мүнөө жэлдэ 100 хонин бүхэнөө Б. Буряада гэжэ уялгаа үгөөд, үнэн сэдхэхэ зүрхэндэ оролдожо байна.

кэдэ ошохо путевкоор шагнагдаа. Харин Должин Будаева нутагай үүлтэрэй үнээнхээ арбан хоёр нара соо 1782 килограмм бу хаагаа. Тусэбэй ёшоор үнээн бүри-нөө 1200 килограмм хүн аба-таха байһан.

барин ёшоор харууһална. Колхозой түрүү гүүртэ энэ амжал-тынгаа түлөө 150 түхэригөөр шагнагдаа. Энэхэ наалимал үбөлэй на-рануудта сэхэ хү хааха гөһөн Улаан-Удын аймагай «Искра» колхозой, Юруунын совхозойн-дой үүсхэлдэ дэмжэнхэй. Тэд-нэр энэ жэлдэ үнээн бүри-нөө дунда ээргээр 1800 литр бу наа-хаар шийлээ.

Д. ШИРАВОН.

Улаан-Удын аймагай Улаан Орongo колхозой ахалагша хоншон Жимбэ Санжневич Бимбай отарад хургад «адхаржал» байна. Энэ отарынхид мүнөө жэлдэ 100 хонин бүхэнөө Б. Буряада гэжэ уялгаа үгөөд, үнэн сэдхэхэ зүрхэндэ оролдожо байна.

УЛАН-УДЫН АЙМАГАЙ ТҮРҮҮШҮҮДЭЙ МАЛШАД ЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШЫН ҮДЭР-ХҮНДЭЙ МАЛ АЖАЛАЙ ТҮРҮҮШҮҮДЭ АБАХА ТАМЖАЛАЙГААР ТҮСЭБ ДҮҮРГЭЭ.

Улаан-Удын аймагай түрүүшүүдэй малшад жэлэй түрүүшын үдэр-хүндэй мал ажалай түрүүшүүдэ абаха та-мжалтатай хүдэлжэ. Ленинэй нэрэмжэтэ, «Ирд» колхозууд гүрэн-дэ мяха худалдаха нэгдэхэ кварталайнгаа түсэб дүүргээ.

ШАДАЖА ШАХАЬНАЙ АША

дондо намартаа ехэ хура бороо ороод, зарим газарай зельни-кэ хурааха, зөөхэ аргагүй бай-хадан, тэндэ шахамалнуудаа ноёрб гартар адуулаади. Тингэжэ гаргашагүйгөөр ехэ тэжээл эдөөлөгдөө, малше хаиса тар-жаага. Төрөнэй үүдлэ үзэрнүү-дэ дулаан байрда байлгажа, тусхай рационай ёшоор эдөөлү-лэгэди.— гэжэ гэгдэн зоотехник В. Б. Ульзтуев хоёрон.

гэгшэдэй харадаг шахамалнууд шэргүүр, ехэтэй, тартанше бай-гаа. —Манай Дмитрий Дмитриевич Серебряков гүшад жэлдэ мал каража ябана. Мүнөө тэрэ пенсидэ уни гарахан аад, гөрөөдэ буу-жа шадаагүй, өөрингөө хайн дуураж лэ байна. Ехэл ажалла-хад, үнэн сэхэ зангай үгэ-жөөл даа. Зундаа үдэрэй эгээл ута байхад анэмэй: «үлэр яа-гааше богони гэшбэ, бүхэ яа-нахан юмжөө гэжэ үрдинэгүйб», гэшлэ лэн гэжэ отделиение эри-жөөш В. Н. Борозин хоёрон хэй.

М. НАМЖИЛОВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

Буряадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Хүндэй Президиумэй Указ. Буряадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ. Буряадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ.

Буряадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

Буряадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Хүндэй Президиумэй Указ. Буряадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ. Буряадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ.

КПЧ-гэй ЦК-гай ПЛЕНУМ

ПРАГА. (ТАСС). Январин 29-нэй үдэшлэн КПЧ-гэй ЦК-гай пленум дээрэ «Партияна билеүүдэ хэлгэхэ болоһонтой дашарамдан, партиин нэгдэл бэхжүүхэ болон шадабарине дээшлүүлхэ асуудалнууд ту-шаа КПЧ-гэй ЦК-гай ажал ябуулга тухай» элидхэл КПЧ-гэй ЦК-гай нэгдэхэ секретарь Г. Гусак хэб.

ПРАГА. (ТАСС). КПЧ-гэй ЦК-гай пленум январин 30-да гурбадахы шад мүнөө манай эндэ политическэ сүүдэлдэ бэлдэжэ байһан тухай, интеллигенцид хашалан үзүүлдэг тухай элдэб зэрэг үгэ ходоодо таража байһанхай. Тинхэхээ тэднэр найдам-гүй үзэл тараажа, мааналта, намда, түрлэт хэжэ, полициин гуриг тог-тоожо гү, али хорлолго хэжэ байһан ямар нэгэн хэтэрхы хархис хара хү-сэнүүдэй орон доторнай ааша тар-ган гөһөн ханал бодол түрүүхэ гэжэ эрмэлзэнэ.

Пленум партиин бөөлүүлхэ эконо-мическа политика тушаа гол асуу-далнуудаар резолюци баталан абаа. КПЧ-гэй ЦК-гай Президиумэй га-даадын политикын талаар бөөлүү-дэг ябуулгыг, КПЧ-гэй ЦК-гай сен-табриин пленумэй шийдхэбэринүү-дэй дүүргэлтын ябаса тухай болон бусад дурдхалнууд тушаа мэдээс-лэе КПЧ-гэй Центральна Комитет найшаагаа.

болон шадабарине дээшлүүлхэ асуу-далнууд тушаа КПЧ-гэй ЦК-гай Президиумэй ажал ябуулга тухай» гөһөн элидхэл И. Кемпнин хүтэлгөри дор үнгрһөн мүнөөдөрэй засадын дээрэ үбшһөн хэлсэлтэ үргэлжэлөө.

КПЧ-гэй ЦК-гай ПЛЕНУМ ХҮДЭЛМЭРЭЭ ДҮҮРГЭБЭ

ПРАГА. (ТАСС). Чехословакиин Коммунист партиин Центральна Ко-митетэй пленум январин 30-да хү-дэлмэрэ дүүргэжэ гээд ЧТК агентст-во мэдээснэ. Пленум кадрнууд тухай асуудалнуудыг, партиин бөөлүүл-хэ экономическа политикын гол асуудалнууд, партиин ЦК-гай һүүл-шын пленумэй хойто тээхи үгэ са-соо КПЧ-гэй ЦК-гай Президиумэй ажал ябуулга тухай мэдээсэл, парти-на билеүүдэ хэлгэгдэтэй даша-рамдан, партине бэхжүүхэ ба те-

рөнэй шадабарине дээшлүүлхэ ту-шаа асуудалнуудыг үбшһөн хэлсээ. КПЧ-гэй ЦК-гай нэгдэхэ секре-тарь Г. Гусак, ЧССР-эй правительст-вын түрүүлгшын орлошо В. Гула гэгшэд пленум дээрэ элидхэлнүүдэ хээ. КПЧ-гэй ЦК-гай 36 гөшүүн ба гөшүүндэ кандидатнууд пленум дээрэ үгэ хэлээ.

зориулһан бэшгые пленум найшаа-гаа. Пленум партиин бөөлүүлхэ эконо-мическа политика тушаа гол асуу-далнуудаар резолюци баталан абаа. КПЧ-гэй ЦК-гай Президиумэй га-даадын политикын талаар бөөлүү-дэг ябуулгыг, КПЧ-гэй ЦК-гай сен-табриин пленумэй шийдхэбэринүү-дэй дүүргэлтын ябаса тухай болон бусад дурдхалнууд тушаа мэдээс-лэе КПЧ-гэй Центральна Комитет найшаагаа.

КПЧ-гэй ЦК-гай нэгдэхэ секре-тарь Г. Гусак пленум дээрэ түгэс-хэлэй үгэ хэлээ. ЧССР-эй правительствын шэнэ гэшүүдэй тангариг ПРАГА. (ТАСС). ЧССР-эй прави-тельствын түрүүлгшэ Л. Штроугал, правительствын түрүүлгшын орло-шо И. Корчик, Федеральна прави-тельствын шэнээр томилогдохон ми-ниструуд ЧССР-эй президент Л. Свободо тангаригаа үгэбэ.

КПЧ-гэй ЦК-гай ПЛЕНУМ ДЭЭРЭ Г. ГУСАГАЙ ХЭНЭН ЭЛИДХЭЛ

ПРАГА, январин 30. (ТАСС). «КПЧ-гэй ЦК-гай Президиумэй ажал ябуулга тухай, мун партиин биле-үүдэ хэлгэхэ болоһонтой дашарам-да, партиин нэгдэл бэхжүүхэ ба шадабарине дээшлүүлхэ асуудал-нууд тухай» КПЧ-гэй ЦК-гай пленум дээрэ КПЧ-гэй ЦК-гай нэгдэхэ сек-ретарь Густав Гусак элидхэл хээ-дээ, Чехословакия парти, нийтын эмхи зургаанууд болон гүрэн до-торхи байдал гуримшуулан найжа-руулха ябадал амжалтатайгаар үр-гэлжээ байна гэжэ мэдүүлээ. Энэ зорилгоор экономическа талаарше түрүүшын алхамууд хэгдээ гэжэ элидхэл хээ. Ажал үдэлмэрэе ябуулһан тулада, мүнөөнэй гол асуу-далнуудыг шийдхэхын тулада айтха-тар шууда хэрэгтэй байһан тэнуун түшһөн байдал бүхы гүрэн доторнай нэгдэн бэхжүүлээ.

Пленум партиин бөөлүүлхэ эконо-мическа политика тушаа гол асуу-далнуудаар резолюци баталан абаа. КПЧ-гэй ЦК-гай Президиумэй га-даадын политикын талаар бөөлүү-дэг ябуулгыг, КПЧ-гэй ЦК-гай сен-табриин пленумэй шийдхэбэринүү-дэй дүүргэлтын ябаса тухай болон бусад дурдхалнууд тушаа мэдээс-лэе КПЧ-гэй Центральна Комитет найшаагаа.

Пленум партиин бөөлүүлхэ эконо-мическа политика тушаа гол асуу-далнуудаар резолюци баталан абаа. КПЧ-гэй ЦК-гай Президиумэй га-даадын политикын талаар бөөлүү-дэг ябуулгыг, КПЧ-гэй ЦК-гай сен-табриин пленумэй шийдхэбэринүү-дэй дүүргэлтын ябаса тухай болон бусад дурдхалнууд тушаа мэдээс-лэе КПЧ-гэй Центральна Комитет найшаагаа.

Динлэнхи олонхи хүнүүд үнэн сэх-ээр ажаллажа байга, мун үнэн сэх-ээр ажаллаха, үнэн сэхээр ажа-лууухе хүсэнэ. Тинхэ элдэб мэхшэд-тэй, хонжо наймаашадтай асуула-лоо хаа, эзэ хүнүүд ашаггүй муу байдала ороно. Тинхэ биднэр үнэн сэхэ хүнүүдхэ бүригээр дин-лэнхи олонхи зондо түгэлжээ, тэд-доние хүндэлхэ, мун тэднөөнхэ жэшэ абаха, дэмжэхэ, тингэдэ үлгэ-лээр хөхдөнхэ тааруу эрхэ айдл олгохо ёшотойди. Орон дотор гүр-нн түрэн ба ажахын зургаануудай үүргыг, профсоюзнуудай үүргыг дээшлүүлхэ хэрэгтэй гэжэ Г. Гусак хээ.

Парти ба общество доторхи социа-лизмда харша хүсэнүүдэ болон ба-руунай үзэлтэнгэ эсэргүү политическа тэмсөл хэжэ, нимэ хайн үрэ дунуудыг болоод түрүүшын амжалтануудыг туйла-жа шадаади гээд Г. Гусак үргэл-жүүлээ. Үнгрһөн үгэ соо биднэр һүйдхэн хангарха хүсэнүүдэй боог-норлөгтэй тэмсэдэ эхлэн политическэ амжалта туйлаади гэжэ найр-халтагүйгөөр хэлэхэдэ болно. Тэр-нэр хада хархис буруу үзэл тара-жа, ооһындоо уг зорилго бөөлүүл-хын тулада манай партине болон об-щественые түгшүүрилтэ байдала оруулан байгаа шуу. Эдэ хархис үзэлтэн КПЧ-е досоо талаанаан бу-тарган мууджажа, партиин болоод арад зонот 25 жэл соо хэһэн хүдэл-мэрин хайн үрэ дунуудыг хуу ба-рание муушалан бузарлаха гөһөн байха юм. Тинхэхээ тэднэр гол социализм үзэл сурталыг муушалан, манай общественые политическэ талаар гурима алданһан хандарала оруу-жа гэжэ байба. Зарим ушар байдал дээрэнхэ хараад үзэхэдэ, энэмэй тусгаар оршон байдалда гүрэн дай үүдхэжэ дүүрхэхэдэ болохо байгаа. Эдэ хархис хүсэнүүд хадаа бүхы экономическа түбөг бэрхшээлүүдэ, жууригүүлхэ, экономическа кри-зистэ, мүнөөнэй үнэ сэнгэй буура-лгада хурһан байһан. Мун тэуэрэ Советскэ Союзтай болоод бэшгые хани барисаата социализм гүрэнүүд-тэй манай холбоо барисаа эбдэхэ гэжэ эрмэлзэбэ.

Манай гүрение сүүлөөнхөө хойшо үнгрһөн 25-дахы жэлдэ, илангала мүнөө эзэ 25 жэл соо хэг-дэн ашатай түһэтэй хайн юмгыг арад зонот ухаан мэлээр соо нэгдэн бэхжүүлхэ үлгэлтэйди. Энэ 25 жэл-дэ, мун тэрэ үгэ соо туйлаһан үрэ дунуудхэ ошхэ гайхаха шалтаг гэжэ мааната байхагүй.

Парти доторнай үргэн ехэ парти-на элбихит бай болонхой. Тэднэр Центральна Комитетэй ябуулан политическэ буримһан дэмжэнэ. Али бүхы үчэстөгүд дээрэ партиин хүр-тэ, өөрихэй үүргыг хүсэндэ хүр-тэ ябадал аажмаар бөөлүүлгдэнэ. Зүгөөр энэ дугуу юмжон үшөө яба-ла би гэжэ мэдэнэди. Тинбэ аба-дан манай гүрэн туйлаһан амжал-ти, тэрэнэй бүхы эмхи зургаанууд гол түлхүүр болохо зэргэтэй. Бид-нэр хада партиин зэргэнүүдэ на-гэдүүлхэ, эсбэрлэхэ, тэрэнэй дэши-лэл шадабарине нэгдэн бэхжүүлхэ, общество дотор партиин хүтэлбэрлхы үүргэ дүүргэхэ ябадал нэгдэн бэх-жүүлхэ хүсэлтэйди. Партиин биле-үүдэй нэгдэлтэ гээшэ энэ гол шу-дала зорилгодо туйа хүргэхэ ёшотой. Бүхы коммунистуудта ханданһан Центральна Комитетэй бэшгэй проект, мун өмхидхэлэй-политическэ директивүүдэй проект пленумэй үзэмжэдэ табидаа. Эдэнэй үндэсэй нэгдэлтэ үнгрһэнхэ умартай болно.

Манай парти, ажалша зон бүгэ-дөөрөө социализм байгуулагдаша шэнэ шэнэ амжалтануудыг туйлаха юм гэжэ сөхөм этгэжэ байһанаа Г. Гу-сак элидхэлнэ мэдүүлээ. Биднэр эгзэн хайн хайхан, тон түрүү үзэл-тэ, социализм общество байгуулхы түлөө тэмсэнэби гэжэ тэрэ хэлээ. Мун үгэ зорилгодо хураһын түлөө тэмсэхээр даа!

Мунөө болоходо манай орон дотор-хи энэ хархис хүсэнүүд политическэ талаар үй бутта сохитдо, тэднэр эли-тэ ба хуулида политическэ ажал ябуулһанаа зайсуулагдаа гэжэ тэм-дэгдэхэ аргатайди. Энэмэй эхлэн политическэ амжалта гэшэ ааб даа. Энэ хада партиин, нийтын эмхичүү-дэй, гүрэн түрэн зургаануудтай твор-ческэ ажал ябуулһанаа саашаа гур-имтайгаар ябуулһан хүсэл «боло-хо» байна ха юм. Зүгөөр тэрэ хархис хүсэнүүд дууһан хада, тэднэр ондо-до аргаар тэмсэхээр болё гэжэ ойл-гожо болохотой. Тэднэр уулгар, мэг-дүү ябадал, хууу дуруу үзэл мүнөө хүрэтэр таража, парти дотор өнө-дүйнөө хүсые хушан хэбээрн байл-гаха нэгдэлгэ гаргана.

Социализмда харша хүсэнүүдэй, барунай үзэлтэнэй бүлгэлэлтын диндэлгэ хадаа үнгрһөн 9 нара соо партиин болоод, бүхы үнэн сэхэ хү-нүүдэй хэһэн хүдэлмэрин гол үр-дэн болно гээд Г. Гусак хээ. Тэрэ хада гол шудала зорилгонуудыг шийдхэхын тулада зөхөн байтуу-хы ажал хээ эрхэ байдал би бол-гоно.

Баруун гүрэнүүдэй пропаганда, мун хилын саана төрөдөн аюул-га хөдөлгө гаргана. Болодо байдал дээрэнхэ харахад, сэрэгэй шуудла асуудалнууд тухай үгээ нэгдэхэнэ байгагүй, мун шийдхэбэри баталан абаха аргатай байһан тулада федеральна түб га-зар, федеральна зургаануудыг хаиса бэхжүүлхэ хэрэгтэй болно гэжэ элидхэлнэ тэмдэглээ. Чехословакиин гүрэн нэгдэмэл бата байһан гэжэ хүсэнэди. Тинхэхэ нэгдэмэл хүсэнэй үүргыг, түбшын түрүүндэ КПЧ, нэгдэмэл Центральна Комитет

Орон доторхи байдалаа гурим-шуулха хэрэгтэй энэ жэлдөшө парти, тэрэнэй бүхы эмхи зургаанууд гол түлхүүр болохо зэргэтэй. Бид-нэр хада партиин зэргэнүүдэ на-гэдүүлхэ, эсбэрлэхэ, тэрэнэй дэши-лэл шадабарине нэгдэн бэхжүүлхэ, общество дотор партиин хүтэлбэрлхы үүргэ дүүргэхэ ябадал нэгдэн бэх-жүүлхэ хүсэлтэйди. Партиин биле-үүдэй нэгдэлтэ гээшэ энэ гол шу-дала зорилгодо туйа хүргэхэ ёшотой. Бүхы коммунистуудта ханданһан Центральна Комитетэй бэшгэй проект, мун өмхидхэлэй-политическэ директивүүдэй проект пленумэй үзэмжэдэ табидаа. Эдэнэй үндэсэй нэгдэлтэ үнгрһэнхэ умартай болно.

Баруун гүрэнүүдэй пропаганда, мун хилын саана төрөдөн аюул-га хөдөлгө гаргана. Болодо байдал дээрэнхэ харахад, сэрэгэй шуудла асуудалнууд тухай үгээ нэгдэхэнэ байгагүй, мун шийдхэбэри баталан абаха аргатай байһан тулада федеральна түб га-зар, федеральна зургаануудыг хаиса бэхжүүлхэ хэрэгтэй болно гэжэ элидхэлнэ тэмдэглээ. Чехословакиин гүрэн нэгдэмэл бата байһан гэжэ хүсэнэди. Тинхэхэ нэгдэмэл хүсэнэй үүргыг, түбшын түрүүндэ КПЧ, нэгдэмэл Центральна Комитет

Баруун гүрэнүүдэй пропаганда, мун хилын саана төрөдөн аюул-га хөдөлгө гаргана. Болодо байдал дээрэнхэ харахад, сэрэгэй шуудла асуудалнууд тухай үгээ нэгдэхэнэ байгагүй, мун шийдхэбэри баталан абаха аргатай байһан тулада федеральна түб га-зар, федеральна зургаануудыг хаиса бэхжүүлхэ хэрэгтэй болно гэжэ элидхэлнэ тэмдэглээ. Чехословакиин гүрэн нэгдэмэл бата байһан гэжэ хүсэнэди. Тинхэхэ нэгдэмэл хүсэнэй үүргыг, түбшын түрүүндэ КПЧ, нэгдэмэл Центральна Комитет

Баруун гүрэнүүдэй пропаганда, мун хилын саана төрөдөн аюул-га хөдөлгө гаргана. Болодо байдал дээрэнхэ харахад, сэрэгэй шуудла асуудалнууд тухай үгээ нэгдэхэнэ байгагүй, мун шийдхэбэри баталан абаха аргатай байһан тулада федеральна түб га-зар, федеральна зургаануудыг хаиса бэхжүүлхэ хэрэгтэй болно гэжэ элидхэлнэ тэмдэглээ. Чехословакиин гүрэн нэгдэмэл бата байһан гэжэ хүсэнэди. Тинхэхэ нэгдэмэл хүсэнэй үүргыг, түбшын түрүүндэ КПЧ, нэгдэмэл Центральна Комитет

Баруун гүрэнүүдэй пропаганда, мун хилын саана төрөдөн аюул-га хөдөлгө гаргана. Болодо байдал дээрэнхэ харахад, сэрэгэй шуудла асуудалнууд тухай үгээ нэгдэхэнэ байгагүй, мун шийдхэбэри баталан абаха аргатай байһан тулада федеральна түб га-зар, федеральна зургаануудыг хаиса бэхжүүлхэ хэрэгтэй болно гэжэ элидхэлнэ тэмдэглээ. Чехословакиин гүрэн нэгдэмэл бата байһан гэжэ хүсэнэди. Тинхэхэ нэгдэмэл хүсэнэй үүргыг, түбшын түрүүндэ КПЧ, нэгдэмэл Центральна Комитет

В. И. ЛЕНИН ТУХАЙ ШЭНЭ НОМУУД

Мүнөө үеийн искусствын элдэв жанрта В. И. Ленинийн образ, ажабайдал харуулагдана. Дэлхий дээрхи эсвэл түүрүүшн социализм гурванд хувираагүй табишга В. И. Ленинине манай уран зөгшлөх, уран зураашда, скульпторнууд өөхөлдөөгөө бүтээлнүүд соо харуулахад оролдоно. Тэдний эгээл хайнуудын дэлхийн соёлд өдөө ээргэн бүтээлнүүд тэдэе ороо юм.

Арадай үлгэрлэл, дуушад багша Ленинээ магтан дуулахдаа, далуун дурлалаа харуулан үзгүнүдөө зүрхэ сэдхэлдэнгээ гүн сооноо олохо шалага байна.

Мөндөгүй мэлээрээш
Мөлигэр дайлагга хайшаанам
Улад зөндө хүндэтэй
Ульянов Ленинээ хайшаанам
(дуун)

Харанх муухар ажабайдал-наа мултарха харгы замынь гэр-рэтүүлэн агуу вождьё догол-лог, дэлхэй дээрхи ажабайдалай бүлдэ болхо нарангай сацуулаа.

Олон тухайн арадуудта Оюун замынь заагаалши.

Гени Ленин оюунашай Гэрэл хурса нарамнай.

Буряадай үлгэрлэл А. Тороер «Ленин багша» гэжэ зөхбөл соого арадай аман үгшн баялигыг хэрэглэн, дарлагдалан арадуудан хамгаалгаша гэжэ харуулжа шадда.

Эвенк арад багша Лениний амаар шэнэ ажабайдалтай боло-нон тухайгаа ингэжэ дууладда-лаа.

Мүнхэ Ленинай хургаалаар
Мүндэлэн түргөөр гэгээрэбди.
(Эвенк зоной дуун).

В. И. Ленинэй үйлдэлдэ, на-найнаа нүгэхэдэнь, арад зоной үй гашуудал хизааргүй байхан юм. Энэ үйхэрхэй арад зоной зөхбөлэй элдэв жанрта харуула-гдан байха.

Забайкалда Лени тухай то-могууд илалгаша гэрэллэл дайтай үедэ дэлгэрэн юм. Сагаантанай улаан гвардееце дилдээжэ бай-тар Лени мэдээд, талгарта эржэ тулалба гэжэ хэлсэдэг хэн.

И. К. Крупская Забайкалда-хи домогуудтай танилсаад байх-даа, ингэжэ бэшэ хэн: «Ленин тухай бүхэл домогууд зөхбөдо-но. Алар холо, Сибирьтэ, Байга-лай загашад арбан жэлэй саа-на, жэшөөхдэ, улаантан сагаан-тай хоёрй тулалдаанай үүдэг дунда Илич голмөдөөр эржэ,

дайсанье даралсаа гэжэ хоёрл-дөг байгаа».

Ленинэй оюун ухаанай хүсье нимэ үгүнүүдээр харууна: «Ле-ниние шагнаан үгшн залуу бо-лоно, Лениние шагнаан хүбүүн хангай сагаан үгшн эсэниие абадаг. Гайхамжар ухаатой, бүр-гэл шиги хэрхэ нидэтай байхан гэжэ үлгэршэд зөхбөл соогоо хэ-лэдэг хэн.

Социализм ажабайдал харуу-лан, Буряадай комсомол залуу-шуулые магтан дуулан дунууд олон байха. Энэ хайхан алабай-дал байгуулдаа, Коммунист пар-ти, Ленин багшын үүргэ аргагүй ехэ гэжэ бэшэжэ юм. Арад зоной хоорондох хани барисаа харуу-лан мүнүүд энэ дуун, үлгэр сооноо олохот.

Энэ лонин домог, үлгэр, онго-

хон таабаринуудтай танилсахаа ханабал, Буряадай номой хэблэ-лээр — ород, буряад хэлэн дээрэ Улаан-Удэдэ 1969 ондо гаралан «Ленин багшаа магтанаби» гэ-жэ номтой танилсагшэ. 286 хуу-даһатэй энэ ном соо ардай аман зөхбөлөө гадна, зарим автэргүү-дэй зөхбөлүүд оруулалгашай. Энэ ном гурбан хубинаа бүрдэ-нэ: Нэгдэхинь, «Ленин багшаа магтанаби». Энэ хуби соонь дуун, үлгэр, онгон үгүнүүд оруула-данхай.

«Жаргалай түлхүүр» гэжэ хоёрдох хуби соонь үлгэр, аман хоёрөөнүүд, билинэ оруулалгана.

«Жаргалай түлхүүр» гэжэ гур-бадах хуби соонь шулг ба поэ-мэнүүд оруулалгандхай.

«Ленин Буряад арадай твор-честводо» гэжэ хоёрдох номын

234 хуудатай, 1969 ондо хэб-лэгдэн гараба. Энэ ном соо буряа-арадай аман зөхбөлэй суглуулба-ринууд ороо. Оролго стэгий, тайл-бары бэшэ: мөн хэлэ бэшэй эр-жэмэй доктор Л. Е. Элиасов бэш-нэй. Энэ суглуулбари 5 хубинаа бүрдэнэ. Зарим зөхбөлүүдэнь элдэв лигатурна зөхбөлүүд соо урдан гаралан байха юм, бэшэ-нинь түүрүүшнхээ хэблүүдэ. Суглуулалгалан материалынь хэлэньгээ талаар лигатурна зөхбөлүүдэ тон дүтэрхи. Ород арадай суглуулбари тэрэ шэгээ-рээ хэблэгдэнэ, нүүлэнь буряад үгэнүүдэй оршуула үгэнхэн Но-муудайн хабтанай, зурагуудын ехэ зохид. Печонийн хабтанай галар дээрэ Ильичэй дүрэ харуу-лагдана.

Н. НАМДАКОВА.

РЕДАКЦИДА ЕРЭХЭН БЭШЭГҮҮД

ПРАВЛЕНИ, ПАРТНОМОЙ АНХАРАЛДА

Бидээр Карл Марксын нэрэм-жээ колхозой конишод газетээр шухуудан өөхөднгөө гомдол, шуудай тухай хөөрөхө хүсэлэн-ийн. Манай отаринид колхоз-ой центроа арбан тээсээд мого-рой газарта — Хара үһанай хар-нишод хаалуудай тунда байр-лалтай. Сөхнй хэлэхэдэ, би-нишэй байна байдалаар хэшиг-ээр ороогүй, ерэнэ, ошоншье-н. Нэя түрүүн, элэктрян элш-гэжэ хэлэе. Энэ гэрэлнэй за-мда би, үгэ болжо зороодог.

Дамжээ мүнөө унтарна бэшэ, дүр, үзэсхэн гү, али үр хин-гээр хурыгалха конишоо шал-гыз эвалтаманай нима ноузан байдалаа.

Хөбрөдөгөө,

Баян-Голой сельпо манинэ ехэ мүүса хангана, хэрэгтэй юм-най саг дороо асаржа үгэнгүй. Тус сельпогй мэдээд автолавка би нэрэтэй аал, тэрэнэ оройдоо шахуу яонгүй. Манай отарын конишод ишэ нүүжэ ерээр тэбээр табан хара болжо бай-халбай. Энэ үе соо автолавка 2—3 эрээ юм. Энэнь тон үсөөн лэ. Лутынмай магазида хэрэгтэй эх бараан, эхэ хоолой зүйл коморхон лэ байдаг. Хонишодто, тэндэ ажалуушадта гэжэ нэрэ-тэй хилээс асаржа буулгаа бо-лодог. Тэд хара хилээснэй он-доо юумэ хал наанашье харал, зээгүүдэй. Сүлөөгү байхааа тэрэ хилээснээшье ошохо сагаа

оложо яданаби. Магазида гү, али автолавка хайн сортын талхан асаргагдахэ ёшотой аад, тэрэнэйшье нүүлэй үедэ манай гапта оржо үгэхээ болбо бай-хань харамтай.

Энэньгээ гадна, манай үхиүүд хэдэн могоной зайда ябагар бүгүүлидаа ошохо баатай бо-лоно.

Колхозой правлени, партком эдэ бүтэглэмэй анхаралаа кам-дуулжа, дурсагаша тууу лун-дануудые ойрын үдэрнүүдтэ усадхаха бээ гэжэ нийтэлэби.

С. ЭМЕДЕВА,

ахалагша хонишон ба бусад, хамтада дүрбэн хүв.

Баргажан.

«БҮРЯД ҮНЭНДЭ» БЭШЭХЭНЭЙ НҮҮЛЭЭР

«Манай дамжуулгын хажуугаар...»

Имэ гаршатай корреспондент манай газетин январин 1-ной номерта толилогдон юм. Харин аймгта нүүлэй үедэ теле-визионно дамжуулга мүүгаар оруулалдаг болоо гэжэ тэндэ хэлсэдэг байгаа.

«Хори тосхондо баригдалан итгэлээр ноябрь харын 7-ной үеэс Москвагай парад харуула-гшэ, мун бусадшье дамжуулга-гшэ мүүгаар харуулагдана гэжэ энэ үе нүхэр Мухаганов бэшэ-н. Улаан-Удын радиоцентрэй инженер Д. Х. Демин ноябрьн 1-дөө хойшо тус ретранслятор эхэр гурба дахин ошоо лэн.

Ретрансляторта хүдэлдэг Б. И. Вахрушев, Б. Д. Гомбоев гэдэгүүд хайн мээгэмзгүй дээрхээ мүүгаар хүдэлгэнэ гэжэ тодоруу-лагдаба.

Улаан-Удын радиоцентр фев-раль нара соо ретранслятор дээр ажаллагшадтай долоон хоно-гой нурс эмхидхэхэн, налар ин-женер Д. Х. Демин Харин түб-тэхи ретранслятор шалгажа үзэ-хөөр, дахинэ тэмцэ ошохо бо-лонхой» — гэжэ Улаан-Удын ра-диоцентрэй главна инженер нү-хэр Цырендондов манай ре-данцида хаяхан мэдээсэб.

АЙМАГАЙ ГАЗЕТЭНҮҮД

МЭДЭЭСЭНЭ

ЭРХИМ МЭРГЭЖЭЛТЭД. КПСС-ийн Хойто-Байгалай райкомой, шигүүсэдкомон шиндхөөрнин Юров, үнгэрэн жэлдэ эрхим амжалта туйлаан бүлэг худал-жүүлшэ «мэргэжэлтэйгээ та-галуу эрхм» гэдэн нэрэ зэргэ ол-годо. Тэдний дундааа хал-бэ хара үнэгэн бүрнөө найман үгтэ абажа тэнхээхэн зверо-лорхойтой худалжарин В. С. Мриян, үнэгэн бүрнөө 2088 км. митрам буу хаан «Победа» шигүүсэдкомонд А. И. Лобан-ко, га бүрнөө 177 центнер өвч ургууулан «Рассвет» кол-хозой овоч ургуулгаша З. И. Их үнгэрэн жэлдэ 1767 туха-гай ангай ара тухалхан ан-гуушан А. З. Петров, Додо Ан-гаруван загашанай комбинадай загашанай бригадын бригади А. И. Болдокон, загашан А. Г. Купетин гэшэдэй нэрэ дурла-гаша.

«Хойто-Байгал».

хонишон басагад В. Д. Жалсанова, В. Будагалова, Ж. Базарова болон бусад тухаламжа үзүүл-хээр эрэхэдэнь, баяр баясхалал-тайгаар угтажа аооба.

«Ленинэй зам».

Мухар-Шабэр.

ШЭНЭ ТЕПЛИЦЭ. «Восточные Саяны» колхозой түб бусуда ара мянган дурбэлжэн метр тал-майтай теплицэ баригдажа өхил-дэг. Тэрэ сметынгээ ёшоор 578 мянган түхэригэй гаргаша үгэхэ байна. Харин ашагдалаа үгөөд байхдаа, жэлэй туршада 100 мянган түхэригэй олоо оруулха болно. Зүгөөр тус теплицэ 5—6 жэлдэ өөрингөө гаргашы харуулжа, колхоздоо олоо долоо оруулжа өхилдэ юм.

Мүнөө тус барилга дээрэ зур-гаан хүнөө бүридэнцэ бригада хүдэлнэ. Бригадые Д. Г. Зарба-таев хүтэлбэрилжэ. Тэдээр 1500 дурбэлжэн метр талмай дээр ар-ка тодхойд байхал. Жэл үнгэ-рөөд байхал, аймагай ажла-нуудай магазиунда тус теплицын овоч элбэээр наймаалагда-хань.

«Саян».

ТУНХЭЙ.

ХУРАГШАДАЙ ТУХАЛАМЖА Улаанай дунда бүгүүдэн 150 Хурагшада багшанартаа хамта колхозой хонидай эрхэ могоной шэлбүүнэ бэлдэхэ зорилгоор өскр-енин үнэгэрбэ. Урээр турша-ла тэдээр 90 тонно бэлдэхэдэ, колхозой отарнуудые витамин-тай тэжээлээр хангаба. Мун Хил-гангийн найман жэлэй бүгүүдэн хурагшан энэ үдэр бэлдэхээн шэлбүүнээ отарын хонишодто абагаша үгшэн байна.

Колхозой малшад малай үбэл-жэлдэн үетэ ингэжэ тухаламжа үзүүлэн хурагшадта баяр баяс-халан хүнрээ.

«Барганаан үнэн».

ХУБИТАГА ОРУУЛАА.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой залуу малшы шахан таргалуула дээрэ эсэгэ, хүүбүн Михалёвтон ажал-ладаг юм. Тинэ элээр ойн баяр-рай жэлэе ажалай эрхим түн-гүүдтэйгээр өхилбэ. Наяхан элээр хайрууналжа байхан хаша-рагүүд гүрнээ тухаламжа бай-на. Хашагар бүхэнэй шугуунуе дунда зэргээр 330 килограмма хүрэн байха юм. Тингээ элээр 450 центнер мяха гүрэндэ гүшээжэ, колхозойнгоо хахал жэлэй тусээ боллоорноо урид дүүргэха харгэт өөхдөнгөө ху-битые оруулалгаша.

«Улаан Сэлэнгэ».

МАНАЙ ПОЧТАЛЬОН ГЭЛСЭДЭГ

Арбижал тосхой ажалшад нүү-лэй үедэ орон, республика дото-роо боложо байхан нонингой саг үргэлжэ танилсажа байдаг болоо. Энэньгээ гэршэ болгон хэдэн ба-римта дурдамаар. Мүнөө тосхо-ной айл бүхэндэ эрээ үгөнөө өхил-жэд, үдэшэ орой болотор ра-дио дуугаржа, дэлхэйн нонингой эдэнэрые танилсуулжа байдаг юм. Энэньгээ гадна өндөхө нота-гайхид гэр гэртэ радиоприемник, телевизортай болонхой. Гурба-дахын гэхэдэ, үдэр бүри гаража байга газета, журнал бабал айл бүхэндэ асаргагдажа үгэнэ. Мү-нөө Арбижал, Тасархай нотагуу-лай ажалшад, өндөхө хуулиан хоёрдох фермын малшад булга-даа шахуу «Буряад үнэн» газетэ шэнэ жэлдэ хойно ачадаг боло-нон байна. Эндэ арад зоной дунда хэблэл таража ябадаг почта-льон Дынсыма Шойнговогай хубита ехэ байха. Өөрингөө ажал табан

хургандаал адли мэлэхэ болон Дынсыма хэнэй, ямар айл булын газета, журнал дуратайгаар аба-жа уншалгые, эржэ нарада хэ-нэй захил дүүрэхэн бэ гэжэ хуу мээжэ, дурдажа ябадаг хай-хань сэдхэлтэй басаган юм.

Арбижалай отлеленин хүдэл-мэришэд Ц. Амбаев, А. Самаго-нов, М. Доржиев, З. Балганжалов гэгшэд тус тустай гүша гаран тү-хэригэй газетэ, журнал захилан байха юм. Эндэ почта-льон Дын-сыма Шойнговогай, хэблэл та-ралаар томилгодонон түлөөлгө-шадтай сугтаа айл бүхэндэ яба-жа, ехэ үүсхэл оролдогдо гарга-жан байна. Мүнөө энэньгээ но-тагайн арад зон, «Манай Дын-сыма, почта-льон Дынсыма, хай-лаа» гэлсэдэг болонинийн хай-шаалтай.

Г. БАЗАРЖАПОВ.

Загарай.

Ирак Электротехническэ зүйлнүүдэ бүтээдэг Богдадай за-водые Советскэ Союзай мэргэжэлтэд барилсаа юм. Мүнөө эндэ совет инженерүүд Ирагай мэргэжэлтэдэй хамта хүдэлнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Р. Сусянин Нуама Абуд хоёр элбээтэ даа-баря зүбшэн хэлсэжэ байна. ТАСС-ай фото.

Индийн премьер-министр Индира Ганди Бомбей хотын нэгэ бургуулини хурагшадтай урда үгэ хэлэжэ байна. ТАСС-ай фото.

ҮШӨӨ НЭГЭ НЮУСА ТҮСЭБ

БОНИ. (ТАСС). Ядерна зэбсэг хэр-гэлэхэ тухаа америкэн үшөө нэгэ нюуса түсэ тухай мэдэнүүдэе Ва-руун Германиян «Штерн» гэжэ журнал толилоб.

Дайнай болоо хаань США-гай сэр-гэй зонхилхы тухаагад энэ до-кументтай таардуулан, ядерна зэбсэгэй тухаламжаар аэродромууды, хүүгэнүүдэ, тумар харган барилганууды, хаалтанууды, пор-туунууды, сэрэгэй гол штабуудай бай-хан газарнууды, сэрэгэй номо хэр-гэсэлнүүдэй складууды үгы хэр-

дээр түсэблэнэ. Ядерна социализм гансашье социализм оронүүдэй газар дээрэ хэдхэдэ түсбөлгөн бэшэ, мун бөө даанхай гүрэнүүдэй (Австри, Финлянди) газарые, хэдэ хэдэн араб оронүүдэй газарые, мун НАТО-гой талаар харилсаа холбоото гүр-эн, тэрэ тоодо ФРГ-гай газар дээрэхи барилгануудта социализм хэрэглэ-хараална.

«Америкэн захилганай дээрэ тух-шаалгад энэ документын бодото зүб байхы лаблаа», — гэжэ журнал тэмдэглэнэ.

БРАНДТ ПАРИЖ ЗОРИБО

ПАРИЖ. ТАСС-ай корреспондент Р. Сербеников ингэжэ дамжуул-ба.

ФРГ-гай канцлер В. Брандт, Гадаа-дын хэрэгүүдэй министр Шелле-ра, ажалын министр Шиллер болон наушна шэнжэлэгшэдэй талаар министр Лойсенк гэгшэдэй хамта «интерин 30-да Парижда эрбэ». ФРГ-гай канцлерай тухаламжаа хураг-даланай нүүлээр тэрэ түрүүшнхээ Франци эрээ гэшэ.

Брандт Франциин нинслэл хотодо хоёр үдэрэй турша соо президент Помпидуудай хэлсэнүүдэ хэлэ юм. Тухайн программн ёшоор, тэдээр Эллиенскэ ордон соо хоёр дахин уулзахаар хараалагдана.

Эндөхи шэнжэлэгшэдэй наам-жаар, хоёр оройной ажал ябуула-гшад ЭЭС-ые үргэлэхэ тухай боло-хоб байхан хэлсэнүүдэй даша-рамдуулан «Вага Европын» асуу-далнууды, зүбшэн хэлсэхэ байна.

КПА-гай ЦК-гай политбюрогой мэдүүлгэ

ВЕНА. (ТАСС). Наяхан Австриин компартиин ЦК-гай Политбюрогой засэдан боложо, январин 14—15-да Москвада болон Европын ор-онүүдэй коммунист ба хүдэлмэршэй партинуудай түлөөлгөшэдэй уулзалтын дүнгүүдэ зүбшэн хэл-сэнэ байгаа.

«Фолькстимме» гэжэ газетын мүнөөр мэдээсэлэнэй ёшоор, Евро-подох аюулгүй амгалан байдал хамгаараа сахиха хэри асуула-нуудта Австриин Коммунист пар-тиин үгэнэн сэтгэлдэ Политбюро зүбшөөхэ байханаа мэдүүлэб.

ДРВ-гэй МИД-эй мэдүүлгэ

ХАНОЙ. (ТАСС). Лаост эсэргүү-гээр ябуула хэрхэдэ Таиландын газар хэрэгшэлые Холбоото Штадуудай болуулха тухаа эрилтэ табиан мэдүүлгэ ДРВ-гай Гадаадын хэрэг-үүдэй министрество толилоо гэдэ ВНА агентство мэдээсэб. Никонэй США-гай президент болоной нүүл-ээр США-гай ВВС-эй самолетуудай тоо, тэрэ тоодо «F-52» гэжэ бомбардировщикүүдэй Лаосой сулөө-лэгдэнэн районуудые харата муу-

хайгаар бөмбөдөхө Таиландын америкэн сэрэгэй баазууд дээрэ-нэ нидэн гарадаг ушарын олош-ор гэдэ мэдүүлгэ соо хэлэгдэнэ.

Лаост ээрэхэ туримхэй дай хэ-рэн тула Таиландын газарые хэр-гэлэхэ ябадалаа дары түргэнөөр болуулжа, Лаосой арада өөрингөө тодоотын хэрэгүүдэ өөхдөө шид-лэхэ арга боложо олохо эрилтэ ДРВ-гай правительство табиан гэжэ мэдүүлгэ соо тэмдэглэгдэнэ.

Янубу Говоной мэдүүлгэ

ЛАГОС. (ТАСС). Нигерин пра-вительство ямар нэгэ харин гүрэнэй хэрэгүүдэ хамааруулахгүй. Лагосто байдаг харин оронүүдэй диплома-тическа түлөөлгөшэдэй тогтой-логшоной урда үгэ хэлэхэдэ Ниге-

ринг Федералайн правительствн тогтойлогшо Янубу Говон эиэн ту-хай мэдүүлэ.

Өөрингөө түсэбүүдэ бээдүүлхэн тула Нигерин правительство хани нүхэдэйгөө тухаламжада найлана хуудайнгоо Говон хэлэб.

Найшаагдамар Шийдхэбэри

СТРАСБУРГ. (ТАСС). Европодо амбуугэй байдал хангахал, харилсаа холбоо тогтоохо тухаа асуудалар Нинтэ европдын зүблөө зарлахы Европын «Өөдэй консультативна ас-самблэй» найшааб.

Консултативна ассамблейн ээл-жэтэ сессин найшаанан резолю-ци соо Баруун Европын 17 оройной парламентаринууд Баруун ба Зүүн

Европын хоорондох харилсаа хол-боо бэхжүүлэхэ, шахарлуу шингэ байлэе хүлэуүүлхын тула оройн-гоо правительствануудай оролдогто гаргахын дурдаха.

Европодо амбуугэй байдал хангахал асуудалар зүблөө зарлах тухаа найла болонье Баруун Европын правительствануудай дэмжэлэе ре-золюцион авторнууд уялална.

ИМЭ ГАРШАГТАЙ ХУУДААН АМАРАЛТЫН ҮДЭР БҮХЭНД ГАЗЕТЭДЭМНЭЙ ГАРАЖА ЭХИЛБЭ. АЖАХЫН, СОЁЛ КУЛЬТУРЫН, АЖААУДАЛАЙ, БАЙГААЛИЙН, СПОРТЫН ГЭХЭ МЭТЫН ТОБШО МЭДЭЭСЭЛНЭЭД, ШЭНЭ ЬОНИН, МҮН БУСАД МАТЕРИАЛНУУД ЭНДЭ ТОЛИЛОГДОЖО БАЙХА. УНШАЖА ХУЖАРЛАМААР, ГАЙХАМААР, ЬОНИРХОМООР БЭШЭГҮҮДЫЕ, ГОЕ НАЙХАН ЗУРАГУУДЫЕ УНШАГШАД, ХҮДӨӨ БЭШЭГШЭЭН ЭНЭ ХУУДААНДАМНАЙ ХОДО ЭЛЬГЭЭЖЭ БАЙХА БЭЭЭ ГЭЖЭ НАЙДАНАБДИ.

ДУУНУУД ХАНХИНАЖАЛ БАЙНА

Январин 28-аа эхилж дүрбэн үдэрэн туршада Улаан-Удэ хотодо, Чайковскийн нэрэмжэтэ хүгжэмэй училищин концертэ зал соо уран найханай бүлгэмүүдэй республиканска харалга болобо. Олон хүнэй хабаадалгатай энэ харалга В. И. Ленинэй түрөөр 100 жэлэй ойдо зороулагдана. Аймагай харалгануудта эрхэм бэлдэхэлтэй байхан коллективүүд мүнөө Улаан-Удэ эржэ, республиканска харалгада хабаадаба. Республиканска харалгада хамта дээрэ хорёод коллектив мурьсоо. Бурядаимнай бүхэ аймагууднаа дуушад, хатаршад, үрар уншагдаг оолон бусад бэлитгэн эрбан байна. Коллектив бүхэн урдын революциноно, граждана ба Эсэгэ ороноо хамгаалалгын даннуудай үесын, мүн үеөөнэй дуунуудыг гүйсэдхэбэ. Сохьен хэлэхэдэ, энэ харалга хада шэлдэг залуу найханай, буряад, ород дуу, хатарай, хани ну хэсэл ба нур жабахалгата коммунист ажалай найрар болоо. Эдэ бүгэдэ нислэл хотымнай олонинтыг

эжэ һонирхуулаа. Тэднэр үгөөдөр оперо, балетэй театрай сценэ дээрэ түгэхэлэй концерт харуулан. Мүнөөдөр, РСФСР-эй искусствунуудай габыята ажал абуулагша, композитор Я. Батчев, РСФСР-эй арадай артист П. Абашев, РСФСР-эй культурын габыята ажал абуулагша, багша Ф. Иванов болон партиан, совет худалмэрилгэгчидөө, литература ба искусствын түлөөлөгчидөө бүридлээн жорин гэшуудэй хабаадалгатай творческо конференци боложо байна. Тэрэн дээрэ республиканы уран найханай бүлгэмүүдэй мүнөө үесын туйласта, эрэдүйнэй ажал хэрэг тухай тунатан хооролдон болоно.

ДУУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1. Дээдэ-Торин басгад «Залуу наһан» гэжэ дуу гүйсэдхэжэ байна. 2. Шэно-Бэрээнэн культурын байшангай дэргэдхи шэмээшүүдэй хоор ород урагдуу, хатар гүйсэдхэжэ. Е. ЗАХАРОВАЯ фото.

СПОРТ

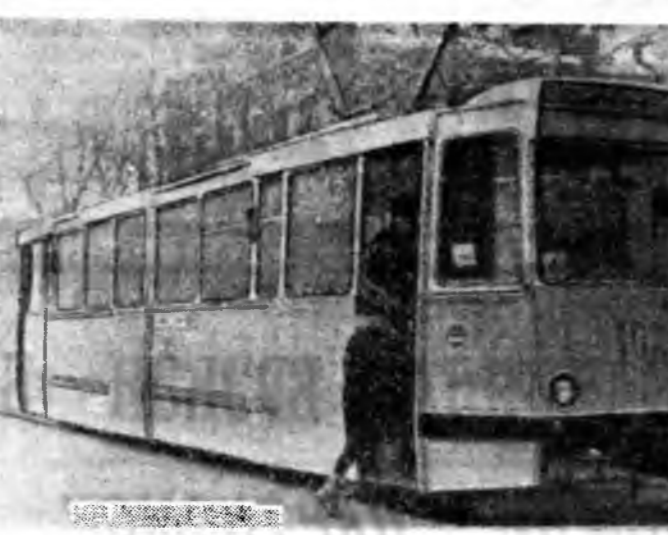
Елүүр дээрэхи урилдаан

Улаан-Удымнай Буряадай АССР-эй 15 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадионий мурьсоон елүүр дээрэ конкистаар республиканы түрүү һуури эвэлэлтын мурьсоон һаяхан боложо дүүрөө. 7-8 хоногий туршада үргэжэһэн үсэд шанга энэ тулалдаанда спорттын һайн дуранай бүлгэмүүдэй, клубуудай олон тоото шадамар бэрхэ хурдашуул хабаадалсажа, бэлт шадабариа туршалаа. Түгэхэлэй төмөөлэй урда үеөө болон мурьсоондэ эхэһэрүүд 500, 1500, эршүүд 500, 5000 метрэй зайда урилдаба. Турүүшын 500 метрэй зайда урилдаан бүлэг эхэһэрүүдэй дундаа «Буревестник» бүлгэмэй түлөөлөгшэ Валентина Оздонцова ганхалтай хурдаар гүйжэ, 50.0 секунда харуулаа. Улаань тэрэний нүхэр спорттын мастер Маргарита Семёнова, ДВРЗ-гэй спортклубан конкистан Нина Пономарчук гэгшэд хойно хойноһоо һубарилдан финишэй зуршаалтай дабажа, хоёрдох, гурбадахи һууринуудыг эзэлэбэ. Дээрэ дурсагдаша зайда гүйлдэһэн эршүүдэй мурьсоон эхэ һонирхолтойгоор үнгэрөө. Юуб гэхэдэ, энэ республика дотороо мэдээжэ болон конкистадэй хүсэ шадалаа ша-мана туршалаба. Судьгай дохөө үгэхэтэй ади эрлээдэ байһан хурдашуулнай гэгтэ

Һаяхан МВД-гэй бүлэг худалмэрилгэгчид «Арабуудай Нэгдэмэл Республика» гэгшэн хоорлодоо шагнаба. Буряадай АССР-эй культурын министрэй орлогшо Г. П. Миронова тус хоорлодоо үнгэрөө. Г. П. Миронова үнгэрэн жэлэй октябрь һара соо Буряадай бүлэг аяншалганы төлгөйлжэ, ОАР-та аяншалһан байгаа. Египетэй үзэхэлэй газарнуудыг харуулан зурагуудыг хэрэглэжэ, хоорлодоо эхэ һонирхолтой болгоо. Тэрэний хэрэжэ байхада, Нил чүрэнэй эрлээ халуун һэһтээн һөршөөнхэдэл гэгэ. Манай һорр.

РЕПОРТАЖ ШЭНЭ ТРАМВАЙНУУД

Январин 29, Сэлмэг аад, янгинама жабартай үдэр байба. Улаан-Удын «ШОШ» фабрикын оршондох трамвайн зогсодог газарта улад зөн олошоржол байна. Хунуудыг харалгада омог хукуунууд, янгинама хүйтөнөөшье айнагүй. Ушарын гэхэдэ, энэ үдэрнөө эхилжэ шэнэ трамвайнууд нислэл хотымнай үйлсэнуудэй шэжэр түмэр харгунуудар шэнхинэлдэжэ гүйлдэдэг болохонь ха юм. Шэнэ трамвай һонирхон харалгада, һуужа үзэхөө хүсэгшэд энэ сугларанхай. — Үнөөхи гоё трамвайнууд гэдэгнэй одоошье ябадаг болохонь гэмшэ гү? Үнүнэй хүлээшэ бэлэмбэ, — гэжэ гартаа тунгуур тулаһан, һаншага сайжа, бууралтан толгойтой үгэжөө хажуудахи залуу хувиундэ асууна. — Тингэхэн даа, гөрдыемнай шэмэглэһэн зүүдхэл мэтэ урагша, хойшоо зураахахан гэмшэ. Энэоо динтэ хүлээжэ ябагша һэм, — гэжэ нүгөөдэнэ омог доруунаар харуусаахина. — Мүнөөнэй онһон техникын хүгжэжэ байһан гоёл саг. Аунуудышье ухаан хурсалһа, «хүдэг» моринынь хурдал түргэн болоно. Үлгэр онтохон соо хэлсэгдэжэтэл ади сахилгаан түргөөр һанаһан газартаа хүрөөдэ байха үе саг энэл даа, — гэгдэ, үгэжөөл һанаһана мэдүүлэ. — Үдэрэй гурбан час. Ушөө шэрэн үнөөр анхилһан шэб шэнэ-хэн трамвай түмэр харгын утаһа ханхинуулаар эржэ, энэ зогсоодомбо. Хунуудыг һэр-мэр гэгдэн тойрошобол. Досоонь оржог, таатай зохил һандайнуудтай һуугаашье үзэнэ. Баярай ёһолод эхилжэ, трамвайн управленин начальник Петр Васильевич Бархатов, жолоочон Е. Ф. Антудинова болон бусад хунууд үгэ хэлжэ, сугларашуудыг шэнэ трамвайтай танилсуулаа. Нүхэр Бархатов шэнэ трамвайнуудыг линеда гаргахын тулада бэлдэхэлэй ямар худалмэрин хөгдөһөн тухай хоорэхэ зуураа, ингэжэ хэлэбэ: — Шэнэ трамвай жолоодохо арга шудалха 10 үдэрэй һураалсалда хэдэн хунуудыг Омск город эльгэһэн байгаади. Деготой начальник Дмитриев, слесарь Афонин, жолоочон Е. Ф. Антудинова гэгшэд тэднэрэй тоодо орошоо һэн. Энэ хүдэһэнэй тэндэһэ бусажэ эрээд, хэдэн жолоочидыг эндэ һураа. Ингэжэ мүнөө шэнэ трамвайе абуулаха аргатай олодо. Гөродойхидой эрлээ хангажа шадаха ёһотой мүнөө үесын таатай зохил трамвайнуудтай боложо захалба гэмшэди. Мүнөө дээрэ нямэ 8 трамвай абаат бай-

набди. Февралин эсэе болотор булгада аяжа эхилэ. 1-дхи классай жолоочон З. Гатаулина түрүүшын трамвай залуур бариха золтой бийм. Трампаркда гурбадах жэлэ дэлжэ байгашье һаа, эршүүд жолоочон Ю. Е. Кузнецов хэрэһэн трамвайе жолоодохо болоо. Пассажируудыг олоор һураһан шэнэ трамвай буудал хэцдэ эрэхэдэ хунууд гараа урматой баяртайгаар угтанал. Б.Н. НАМДЫКОВ. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: шэнэ трамвай. Н. ДАМБАЕВАЯ фото.

АЖАЛАЙ АЛДАРАЙ МУЗЕЙ

Улаан-Удын Ленинэй орденто ДВРЗ-гэн локомотив хабсаралгын цех соо ажалай алдарай музей бүри нёдондо жэлдэ худалмэрилгэгчид үүсхэлээр нэрлэдэгшэ юм. Энэ музейдэ ажалараа алдаршанан түрүү хунуудэй дүрэ зурагууд, тэднэй ажал тухай хооронһон мэдээһэнүүд, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хабаадалһан баатар сэргээһэнэй алдарта хэрэгүүд тухай хөөрөнэй документүүд суглуудалганхай. Үдэр хоногий ошохо тума һонирхолтой материалууд бүри олоор суглуудалгажа байна. Урдаһан энэ худалмэрин, удаһан Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда баатарай үгөөдөр унаһан Советскэ Союзай Герой А. С. Орешковэй намтар тухай һонирхолтой документүүд энэ олон бии. Манай музейдэ ороһон хунуудэй өөрыгөө һанамжа бэшхэ тусгаар дэбтэр энэ бии юм. «Энэ музей соо ороходоо алдарта хунуудыг хөөрөлдөһөн мэтэ. Нимэ музейнүүдэ заводой цех бүлгэдэ бии болгоо һаа һайн бэлэй. Эдэ бүгэдэ залуушуул һонирхон хараха, эхэ юмэ ойлогшо бичүү» гэжэ Железнодорожно районий үдэшын б-дахи дунда һургуулин оогшита Т. Хамаганов энэ дэбтэр соо бэшэһэн байна. В. ИВАНОВ, ДВРЗ-гэй локомотив хабсаралгын цехэй комсорг.

Эдир математигуудай анхаралда

ТАРГА ТУШААЛГЫЕ — БОЛЗОР СООНЬ Ороһоо гүрэндэ тушаалгын эхилхэдэ, колхозой правлени таргата тэдэн хэдэн автомашинаудыг бэлдэхэлэй пункт дээрэ үлгөөнэй эгээл 11 часта байлгахга гэжэ шийдэхэбэ. Хэрбэ тэдэ машинануудын час соо 30 километр ябад байгаа хадаа, 10 часта гөрд хүржэ эрэхэ байгаа. Хэрбэ машинаудаа час соо 20 километр скоросттойгоор абуулаа хадаһан, үдэрэй 12 часта хүрэхэ зэргэтэй болоно. Колхозноо гөрд хүрэтэр хэдэ модон болон гэгшэбэ? Болзор соогоо ашаатай машинануудай хүржэ эрэхын тулада ямар скоросттойгоор тэднэе шофернууд жолоодохо ёһотой болоно? гэжэ һанамш? — гэгдэ, нэгэнинь нүгөөдөөһөө асууна. — 12 ааб даа. Жарые табанда хубаахада 12 бэшэ аал? Асуудал гэһинан басаган нүхэрэйгөө харуусаашье буруушаагаад, өөрыгөө һанамжыг тэрэндэ хэлжэ үгэбэ. Та энээн тухай юун гэжэ хэлэхэ байнат? гэжэ эдэнэр тусб 163 жэлдэ дүүрэгшэн. Магазинда оруулаһан бүхэ юмэнь һайн шаартай байдаг. Шэнэ жэлдэ буури эхэ ажалтай туйлаһан зоригжолон аунуудад эдэ үдэрүүдтэ бараа мур дахажа, гүжэ хүрэтэр ошонхой. С.-Ж. БУДАЕВ, Хорин эвсролпромотоной ахалагша охотовед.

ТАЙГЫН ХЭШЭГ

Тэдэ тосхондо ажа-хөрхө, мэргэн хирасаһаа вограж һамар тушааһан һуудаа Даша Шуринич тэрэдэхэ ан. арвалан байна. Тийгэжэ эдэнэр прэдакшэ тусб 163 жэлдэ дүүрэгшэн. Магазинда оруулаһан бүхэ юмэнь һайн шаартай байдаг. Шэнэ жэлдэ буури эхэ ажалтай туйлаһан зоригжолон аунуудад эдэ үдэрүүдтэ бараа мур дахажа, гүжэ хүрэтэр ошонхой. С.-Ж. БУДАЕВ, Хорин эвсролпромотоной ахалагша охотовед.

312 шоно хороогдобо

Нинтын адууна малда, зэриг ануудта хоро хургадэг мяхаша амитан — шоно эхэ хонидол-ушаруудад. Үнгэрэн 1969 ондо шоно болон тэднэй гүлгэдэ республиканы ажаһынуудай 300-гаад хони, 30-аад үхэр, 15 адууна азуулан байна. Республиканы ануушад жэл бүри тэмсэл хэжэ, тэднине хюдэдэг юм. Эдэнэрэ жэлэй амаршыг сэгтэ агнахада хоруултай бэшэ. Тингэһэ нэгэ шоно алаһан ануушада 50, эмэ шоно алаһан һаань 100 түхэриг хүрэтэр мүнгэн шан үгтэдэг. Гүлгэнэй түлөө 30 түхэриг шан түлэгдэнэ. Үнгэрэн жэлдэ республиканы 200 ануушад шоно агнахаар томилогдон. Шонын мурөөр ажажа, тэднэй хоётошэ — нүхэ оложо, эмэ шонын түрэхэдэ, тэрэнини гүлгэтэйнь бэригд ануушад олон байһан. Захаанинай аймагай бэрхэ ануушад нэгэн Г. Цырендоржиев хоёр эмэ шонын нүхэн сооһоо 15 гүлгэ бариха абаһан юм. Тингэһэ ануушад Цырендоржиев 650 түхэриг мүнгэн шан-да хүрлэһэн байна. Мүн С. Наркой (Хаягта) 4 эхэ шоно, С. Будаев (Ярууна) 8 гүлгэ нүхэн сооһонь баряа. Республиканы ануушад шонын мүнөш мурөөр ажажа, тэднине алахаһаа гөрд, тусхай ороо. Хэрэгшэ жэлдэ нимэ аргаар 101 шоно хорлогдобо. Үбэлэй шэмэрүүн хүйтэнэй үдэр хоро хаяжа, занга хабхаан зүүжэ, хомхой арвалантание хюдаха таатай зохид саг хүрэхэ эрэнхэй. Республиканы ануушад нимэ арга хэрэгшэжэ, мал ажахыда хоор хүрэгдэг арвалантание бури олоорнь худалха бээ. М. ГЫЛЫКОВ, ануушан-биолог.

ЗӨӨЛӨХӨН ГАРТАЙ ЭМШЭН

Һаяхан Хөжөнгэ тосхой олоонитэ хүн зон Буряадай АССР-эй багыата эрч К. М. Обиневэ өмшэй үдэшбэ. 1940 он. Һаяхан институт дүүрэгшэн эмшэ Чусаанын хүн зондо Мун олоон үрбэ. «Эвэлэхэн гартай эмшэ» уншажа, совет эмшэдэжэ, тэднэй дураһын һонитой танималда, тэднэе булалһан юм. даа. Хүн зоние тэднэй залуу хүрэн хүндэ туйлаха, үбэнхтэй тэмсэжэ, тэрэни шилаха, нивеллэһэн эрмэлзлэда эльгээдэгшэ, тэндэ 1960 ондо «Буряадай ахалагша эрчарч, эмшэ-АССР-эй багыата эмшэ» үгэһэн хуудсаар хуудалһа. Хөжөнгэ эрч К. М. Обиневэ дахидыг хуудсаар мэрэгшээжэ эл олоодо юм. Дэлхэ зуура хэдэн олоондэжэжэ, нодэ ар-Коммунист, патр хүнэй ами һаа абаарагадаа болоо. Имангал хин оржогшэ, тооложо бараа-тэрэнэй багытаар Хэ-секретарь К. М. Гүй. Дайнай шэрүүнжэжэ нотага нодын, нивеллэһэн амаарлада а хуудсаар унтаха койр-халдбарта үбэнх үн-гээд мун һуудсаар үй зарилдаа худалжэжэ дүнөөрө худалхадга гү? Энэ асуудалдэ һэн гэгэ. Заримдаа Клавдия Михайловна шэгжэ харуусажа: 25-30 модоной эвэллэһэн ажахыда эдэбхи-далтай һаа худым абааар ажажа, үбэнх тэһээр халдабадаг. Ай-рэгтэй. Тухэдэ үчүдө хүрэхэ баатай бо-магай Советэй депут-шэрдэггүй юм» тохо. Юрэдөө, Худан, даар һунгаһан байха. Ч. ДАРИБАЭВ

В. С. ГАРШИНАЙ МЭДЭГДЭЭГҮЙ ПОРТРЕТ

Ородой элитэ мэдээжэ уран зохиолош Вевелод Гаршинай ажабайдал болон творчестводо хамаатай шэнэ материалуудыг уран зохиол шэнжэлэгшэ Е. Д. Петриев олоһон байна. Революцинын урда тэрэн Вячеслав хөлбөө яжа байтуудан тухай шэнжэлхын тулада бэдэрлэжэ хэжэ байлаада, тэрэ Ленинград эржэ, уран зурааша М. Е. Малышевэй басаган Нина Михайловна Яковлевайга гэгшэн хүрэн байгаа. Ленинградид хүрэлгээдэ, дай-най гал түймэрэй нэрбэгдэжэ байһан үедэ гэгшын ушаргаар гэмтэдэ оронгой үлэһэнэн энэ айлай архив сооһоо Петриев гайхалтай һонин зүйл оложорхибо. М. Малышев Гаршинай гансахан оюун бэлгитэ хүрээлдэжэ, зохиолуудан, зурагуудыг зурагад байгаа бэшэ, мун уран зохиолшын дутын хани нүхэр байһан юм. Гаршин тухай дурсалгануудыг тэрэ бэшэдэ байгаа. Теэд энэнини уран зохиол шэнжэлэгшэд һайн мэдээдэ болон. Ушөөр Малышев

УРАГШАГҮЙ «АНГУУШАН»

Тэсгэн Анаагай совхозой Ара-Байса гэжэ газарта үбэлжэжэ байһан ахалагша хонидон Евдокия Перевалова өөрөө һүнин тэн багта хонидонгоо хашаа соо һаа туралһан хурьгалыг ажажа, сүлөөгүй байба ха. Гэгтэ юмэ шагнара дус гэгэ абһан дуулаад, сонхын шэл ханган гэгд тэрэһэйбэ. «Ямар хурьгаһан, дээрмэһэн, мүннин эрээд, хашагай сонхын шэл эбдэжэ байна гэгшэбэ» гэжэ айһан, гайхаландаа Евдокия Перевалова нарай хурьгада тэрэһэн занда шагнаархалд худалангүй байшаба. Теэд харалгада, дуудлахашье юмэһэн үгы. Хонидой хашаа соо нэгэд амитан ороо гэжэ туйлахада, тэрэ гэгтэ түргэн гурьгажэ ошобо. Амаржа хобтэһэн хурьгаһан хувиунине лары бохдожо, хюуулан бүү абаат гүйлдэжэ эрвэл. Һайса өөржөө арахаһан, хонидой хашагай зэрхтэй хүндэһэн модондо томо мингэгшэ шэнээн юмэ орбойжо һуува. Зүйн галай һулашаг гэгэдэ хоёр туй хурээрэн эхэ нүүдэһын лалзана. Хурьгаһан хувиун шагажа ша-